

ЖИТТЯ ПРОЖИТИ – НЕ ПОЛЕ ПЕРЕЙТИ

Юність Григорія Никаноровича Синяка обпекла війна, вона танком пройшла його свідомістю та страшною отрутою просякла собою все наскрізь. Залишивши йому на пам'ять «родимки», які протягом життя не дозволяли забути ні на мить ті жахи війни. Після всіх страхів доля закинула його у Рівне та подарувала зустріч із коханою дружиною. А двадцять п'ять років свого тернистого шляху пан Григорій пройшов пліч-о-пліч із колективом Рівненського льнокомбінату.

тарку – молотили зерно. І так з дня у день, більше місяця трудилися, а потім оголосили кінець війни, і Григорій, як і інші хлопці, зміг повернутися додому.

– Дома мене ніхто не чекав, батьки загинули, сестри пороз'їжджалися, я залишився однісінький. Разом зі мною воював українець Семен, молодий хлопець, він мені і запропонував поїхати в Україну. Думав-гадав, що ж мені діяти, і таки вирішив їхати. Ось так я опинився у Рівному, жив на вокзалі тиждень, поки не зустрів

полотна. Ми готували шліхту – це клейка суміш на основі крохмалю, і цією сумішшю просочувалася основа. Робилося це для того, щоб надати пряжі гладкості, еластичності, підвищити її міцність до стирання та багаторазових деформацій під час розтягів на ткацькому верстаті. А також для зниження електризування. Відшліхтована пряжа повинна містити певний відсоток вологи, тому після закінчення процесу шліхтування, під час просушки важливо було прослідкувати,

Народився Григорій в селі Орешковичі, що в Мінській області Республіки Білорусь. Сім'я Синяків виховувала шістьох дітей. Все сільське населення від старого до малого були «колгоспними невільниками», жодна жива душа не могла залишити село і колгосп.

- «Народився у колгоспі, то й помреш у колгоспі» - говорили люди. Бідувало населення страшно, що ж то є тридцять соток землі, переважно пісок і ніде ні копійчки не заробиш, а в хаті вісім чоловік, і їх же чимось треба було годувати, - згадує непросто своє дитинство Григорій Никанорович. — Пам'ятаю, я три роки пропрацював у колгоспі, за які мені виділили дванадцять кілограмів нелущеного прілого вівса, та в сім'ї тоді й цьому зраділи. Люди працювали за «дякую» і нікого не хвилювало, чи вони мають, що поїсти та дітей прогодувати. Траплялося, що конюшину білу сушили, на жорнах розтирали на борошно, пекли якісь перепічки, щоб хоч щось з'їсти...

Батько хлопця, Никанор Федотович, працював лісником, то його колеги трохи підтримували. Втім, родина Синяків жила впроголодь, як і більшість сільських сімей, а діти мали хворобливий вигляд.

- У сільській школі я встиг відучитися три класи, до того як розпочалася Друга світова війна. Згодом школу у зв'язку із воєнними діями закрили, а після окупації німецькими військами села її спалили. Багато тоді й сіл згоріло. Разом із окупацією земель Білорусії більшість чоловічого населення втікали до лісу, де розпочалося формування радянського партизанського руху, який всіляко протидівав німцям та їхнім союзникам на тери-

торії БРСР. Основними організаторами партизанського руху були комуністи й безпартійні активісти, колишні вояки та командири Червоної Армії. Тож мій батько та старший брат теж приєдналися до партизанів. Згодом батько і мене забрав, я ще був підлітком, коли опинився серед партизанів. Зброю мені до рук не давали, але якісь дрібні доручення виконував, — розповідає Григорій Никанорович.

- Життя партизанів було нелегке: проблеми із провізією, одягом та нестача зброї і набоїв... Ситуація із харчуванням погіршилася, коли у селах німці розставили поліцаїв, щоб партизани не могли дістати харчі. Тож довелося їсти коней. Ходили в лаптях, я навіть сьогодні їх можу сплести. Було дуже непросто, спробуй воювати, коли ти напівголодний, та якось жили, куди ж дітися. Під час цієї боротьби спочатку загинув батько, а згодом і брата вбили на моїх очах. Він фактично помер у мене на руках. З того часу командир Бережного Василь Василович дав мені зброю до рук. Із 1943-го по 1945 рік я воював. Був неодноразово поранений. Спершу мене мало не скосила снайперська куля, вирвавши шматок шкіри на лобі, потім осколком ранило руку, нога наскрізь, — ділиться своїми болючими спогадами пан Григорій.

У 1945 році батальйон, частиною в якому воював Григорій Синяк, був під Чехією, де його уже вчетверте ранили. Двадцять чоловік з батальйону, в тому числі й нашого героя, відправили у тил для відродження колгоспів у селах та забезпечення військових провізією. Так хлопці опинилися у селі Прудок і там у колгоспі допомагали. Оскільки коней не було, хлопці впрягалися і своїми силами тягали моло-

подругу, в якій й зупинився. Вона жила біля кладовища на вулиці Житомирській. Спочатку пішов на водійські курси, шість місяців провчився, отримав водійські права. І пішов працювати водієм у Рівненське відділення воєнторга. Де й працював десять років. А в 1965 році пішов працювати на Льонокомбінат, щоб мати більше вільного часу, бо ми з дружиною розпочали будувати свій будинок. Ніч відпрацюю і вдень можна займатися будівництвом, яке зміг закінчити через шість років. Я все своєю працею здобув, – говорить Григорій Никанорович.

– Прийняли мене на роботу учнем шліхтувальника у ткацько-підготовчий цех корпусу технічних тканин. Був закріплений за наставником, у якого вчився цій справі. А незабаром вже отримав п'ятий розряд шліхтувальника. В цеху ми готували основу для ткацького цеху, із цієї основи й виготовлялася тканина. Процес шліхтування - це основний етап виготовлення тканини, так як саме під час нього закладається якість готового

щоб температура просушування не була вищою, ніж потрібно, адже зовсім суха основа втратить еластичність і рвати-меться, - розповідає про свою роботу Григорій Никанорович.

Він згадує, що у цеху тоді розміщувалося вісім машин для шліхтування. І страшенна спека та пилюка робили умови праці нестерпними, вентиляція практично не виконувала свої функції, перекачуючи гаряче повітря. Та наш герой відпрацював на тій пекельній роботі двадцять п'ять років у три зміни...

- У Рівному я зустрів і свою кохану дружину Ніну Володимирівну Свідерську. На жаль, вона відійшла у вічність одинадцять років тому, залишивши мене, як і наша єдина донечка Оленка. Та зі мною залишилася внучка Галинка, вже і правнучку Анастасію маю, яка вже скоро піде до школи, - говорить Григорій Никанорович.

Наступного року наш герой святкуватиме 90-річний ювілей, тож бажаємо йому здоров'я і міцності духу.

Надія РОМАНЧУК

